

OPENING DIGITALE FOTOTENTOONSTELLING JAN HOLSHEIMER

1. J.S. Bach BWV 1041 Vioolconcert in a klein
<https://www.youtube.com/watch?v=Mp8WtfCsKSE>
2. Opening en inleiding (Cees Terlouw)
3. De totstandkoming van de fotoverzameling (Ria Holsheimer en Esther van Gennip)
- Pauze. Het bekijken van de aanwezige foto's
4. Vragen
5. Opening digitale tentoonstelling (Ria Holsheimer) en bekijken
6. Afsluiting (Cees Terlouw)

FOTO'S VAN JAN HOLSHEIMER (1941 – 2021)

Het verhaal van een bekijker, Cees Terlouw
Enschede, 19 oktober 2021

Inleiding

Beeldende aspecten of eigenschappen van een foto

■ Vijf Hoofdaspecten

- 1. *Licht*
- 2. *Kleur*
- 3. *Compositie*
- 4. *Standpunt / perspectief*
- 5. *Beweging*

- *Wat viel mij op bij de foto's van Jan Holsheimer?*
- *In welke traditie staat hij?*

1. Licht

- Fotografie = *'schrijven met licht'*
- Licht – Donker contrasten
 - Geeft spanning: kleuren, vormen, schaduwen zichtbaar
 - Natuurlijk (zon) en kunstmatig (vlam, lamp)licht
 - glimlicht, strijklicht
 - Schaduwen geven diepte: eigenschaduw, slagschaduw, kern- en halfschaduw, silhouet
 - Lichtrichting: tegenlicht, meelicht, zijlicht, strijklicht
 - (Tussen)Tonen: wit...grijs....zwart

Onbekende fotograaf
Tegenlicht, strijklicht, silhouet,
slagschaduw

1. Licht

Jan
Holsheimer, Thema:
'Verstilling',
Ochtendnevel
veengebied bij
Almelo

Landschap,
tegenlicht, lichttonen

1. Licht

Jan Holsheimer, Thema 'Verstilling', Hek in de winter
Landschap, tegen- en strijklucht, lichttonen, slagschaduw

1. Licht

Rembrandt van Rijn, De drie kruisen,
ets, licht-donker contrast,

Johannes Vermeer, Meisje met de parel,
Licht-donkercontrast, zijlicht, eigenschaduw

2. **K**leur

- Zwart-witfoto's en kleurenfoto's
 - *Interpretatie (nieuws, artistiek)*
- Werking van kleur: sfeer overbrengen
- Ruimtelijk effect
 - Warme kleuren (**geel**- en **rood**tinten: naar voren)
 - Koude kleuren (**blauw**- en **groen**tinten: naar achteren)
- Aandachttrekkers
 - Complementaire kleuren (bv. **groen**-**rood**). Effect: versterken elkaar
 - Wit ('hoge licht')

2. **K**leur

Jan Holsheimer,
Thema: 'Gemanipuleerde
foto's'. Op het strand in
Engeland (de foto is
ingekleurd)

Warme roodgele
strandstoelen voorgrond,
koude blauwgrijze
achtergrond, slagschaduw,
silhouet, hoge licht

2. **K**leur

William Turner, Florence,
Impressionist, warm-koudcontrast,
kleurfamilie, aquarel, landschap,
ruimte

Kleurenfoto Venetië
<https://mapcarta.com/18805418>

3. Compositie

- Foto is een verhaal
- Ordening/samenstelling van wie en wat wel, deels, of niet
- Kijkrichting
 - *Horizontaal / verticaal*
 - *Diagonaal*
 - *Driehoek*
 - *(A)symmetrisch*
- Ordening sub/objecten
 - *Chaotisch/zorgvuldig*
 - *Statisch/Dynamisch*
 - *Ritme*
- Contrasten
 - *Kijkrichtingen*
 - *Licht-Donker*

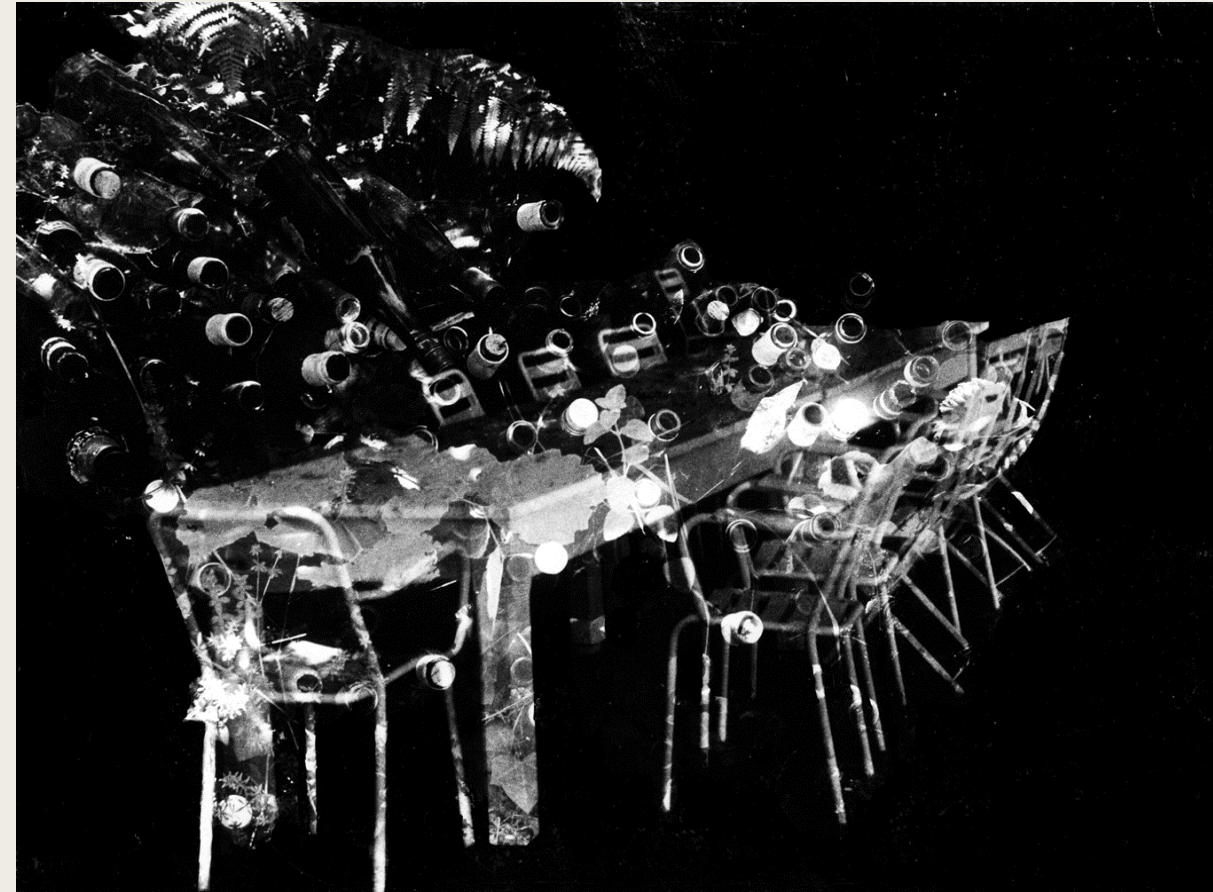

3. Compositie

Jan Holsheimer, Thema 'licht en donker',
Bacchanaal I Camping in Frankrijk,
diagonaal en horizontaal, zorgvuldig
geordend, statisch

Jan Holsheimer, Thema 'licht en donker',
Bacchanaal II Na het feest, diagonaal en
horizontaal, chaotisch, dynamisch

3. Compositie

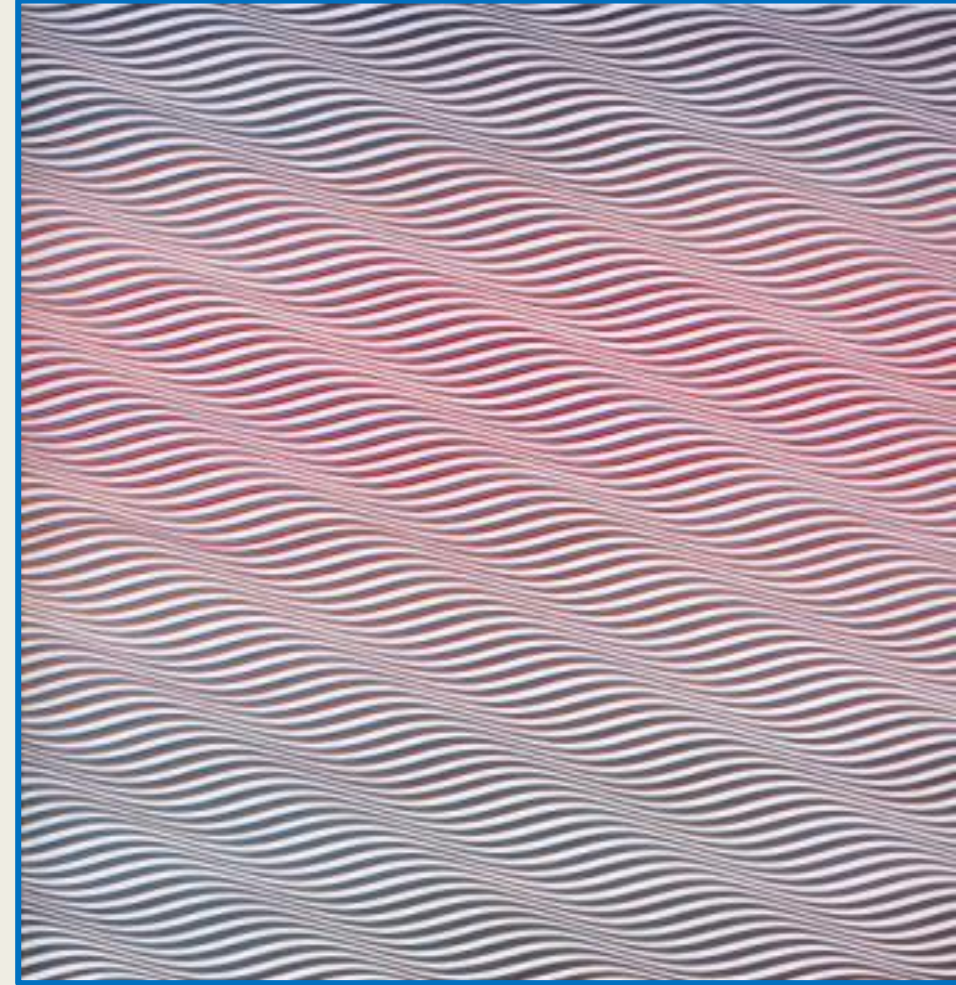

Jan Holsheimer, Thema 'Vergankelijkheid', Kerncentrale Midlands Engeland.
horizontaal/verticaal/centraal, statisch/dynamisch/ritme, licht/donker tonen

3. Compositie

Giovanni Anselmo, Entering the work.
fotografie, zwart-wit, centrale
compositie

Bridget Riley, Cataract 3
Optische kunst, kruisende, golvende diagonalen,
ritme. dynamisch

4. Standpunt / Perspectief

- Standpunt bepaalt hoe een foto wordt beleefd/ooghoogte
 - *Laag: Tegen opkijken, van onderaf fotograferen; lijkt groter, hoger, dreigender*
 - *Hoog: Op neerkijken, van bovenaf fotograferen; lijkt kleiner, onschadelijker*
- Perspectieven
 - *Mensperspectief (Ooghoogte)*
 - *Kikkerperspectief (van onderaf)*
 - *Vogelvluchtperspectief (van bovenaf)*

4. Standpunt / Perspectief

Jan Holsheimer, Thema 'Structuur', Figuren op de heuvel. Kikkerperspectief, gebogen compositie, zwart-wit tonen, silhouetten

4. Standpunt / Perspectief

Jan Holsheimer, Thema
'Vergankelijkheid', dode kraai.
Vogelperspectief

Jan Holsheimer, Thema 'Gemanipuleerde foto's', Kurort Bad Bentheim met
weiland. Kikker- en vogelperspectief gecombineerd

4. Standpunt / Perspectief

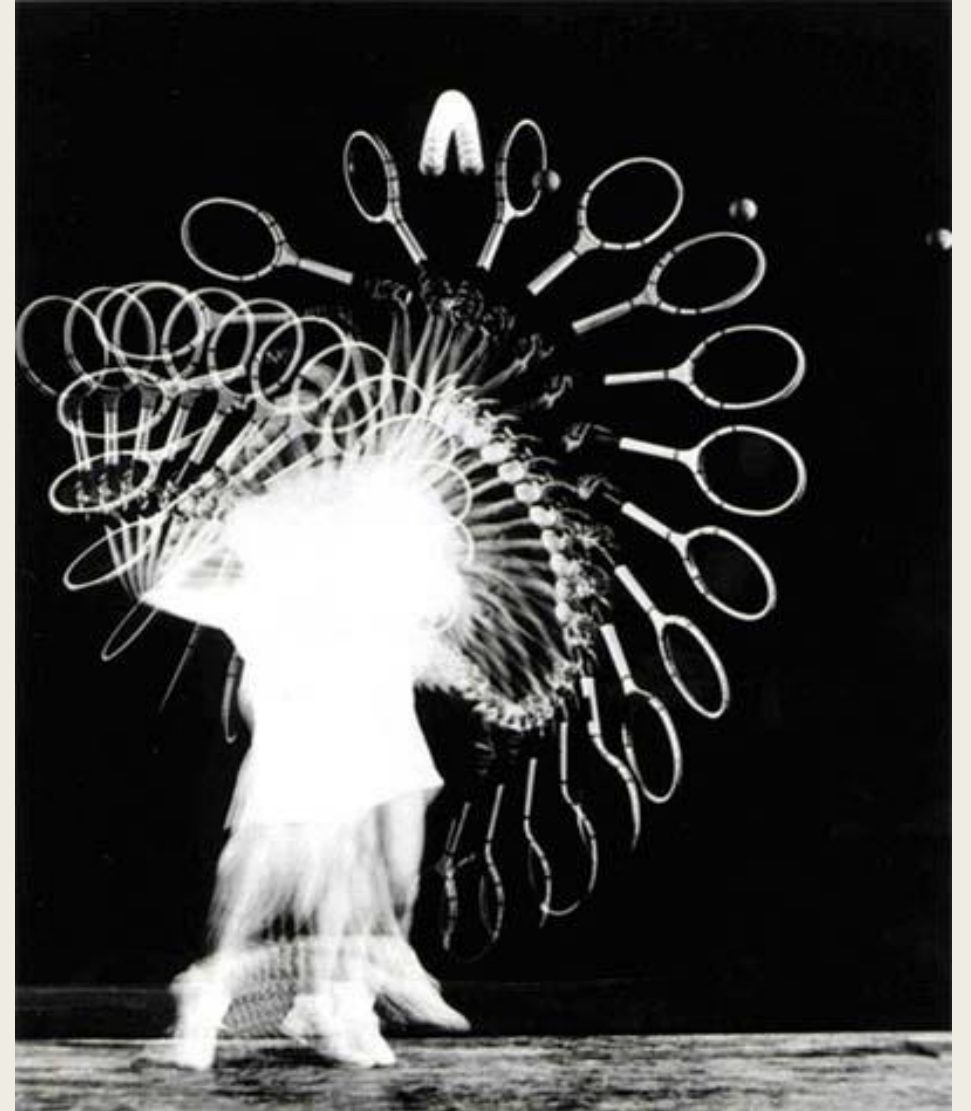
Jeroen Bosch, De tuin der lusten,
vogelperspectief

Georgia O'Keeffe, Yellow Calla,
kikkerperspectief

5. Beweging

- Dynamiek in een stilstaand fotobeeld
- Herkenning van de beweging
- Sportfoto's
- Voorwerpen die kunnen bewegen (bv. auto's)
- Dynamiek via compositie
 - *Statisch / dynamisch*
 - *Asymmetrisch opbouw*
 - *Diagonale lijnen*

B&W, Harold Edgerton

5. Beweging

Jan Holsheimer, Thema
'Portretten', Wilde
haren.

Beweging door een
dynamische compositie

5. Beweging

Jan Holsheimer, Thema
'Structuur', Steile klim
met bepakking

Beweging door een
dynamische compositie
en diagonaal

5. Beweging

Artemisia Gentileschi. Esther onthoofdt Holofernes (1620, links) en Jaël vermoordt de 'warlord' Sisera (1620, boven)

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Jan Holsheimer

Opening Digitale Tentoonstelling door Ria Holsheimer

- <https://www.utwente.nl/nl/ut-kring/gewis/nieuws/>